

Zápis ze zasedání Valného shromáždění Společnosti pro hospodářské a sociální dějiny ČR, vědeckého spolku, asociovaného k Radě vědeckých společností ČR

dne 4. května 2023 na Fakultě elektrotechnické ČVUT v Praze – v Historické laboratoři (elektro)techniky,

Technická 2, 166 27 Praha 6, v místnosti č. 80 – zasedací síň děkana FEL, od 14h15 do 16h30

Přítomni podle presenční listiny:

Prof. PhDr. Jana Burešová, CSc., prof. PhDr. Marcela Efmertová, CSc., PhDr. Jan Hájek, CSc., PhDr. Ludovít Hallon, DrSc., Mgr. Martin Dominik Hrtus, prof. PhDr. Ivan Jakubec, CSc., doc. Ing. Lidmila Němcová, CSc., PhDr. Miroslav Sabol, Ph.D., doc. PhDr. Jiří Šouša, CSc.

Přítomní on-line formou:

PhDr. Miloš Hořejš, Ph.D., PhDr. Helena Sedláčková, Ph.D., PhDr. Roman Zaoral, Mgr. Michaela Závodná, Ph.D.,

Omluvení podle prezenční listiny:

Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc., doc. RNDr. Leoš Jeleček, CSc., prof. PhDr. Eduard Kubů, CSc., prof. Ing. Václav Průcha, CSc., PhDr. Barbora Štolleová, Ph.D.

(dále jsou všichni jednající uváděni bez titulů)

PROGRAM ZASEDÁNÍ

ODBORNÝ PROGRAM

Prof. Alan M. Stahl, Ph.D., Princeton University (Department of Art and Archeology, Curator of Numismatics, Firestone Library, Rare Books Numismatics), USA

Modernizační trendy v ekonomice středověkých Benátek

Přednáška proslovená anglicky on-line.

Informace o činnosti pana prof. A. M. Stahla:

Ph.D., University of Pennsylvania, 1977

Alan Stahl is a medieval historian whose specialties include coinage and monetary history and Venice. He received his Ph.D. from the University of Pennsylvania in 1977 with a dissertation on “The Merovingian Coinage of the Region of Metz,” which became his first book (published Louvain-la-Neuve, 1982). His other books include The Venetian Tornesello: A Medieval Colonial Coinage (New York, 1985) and Zecca: The Mint of Venice in the Middle Ages (Baltimore, 2000). He was Curator of Medieval Coins at the American

Numismatic Society from 1980 to 2000 and has taught at the Università di Venezia, the University of Michigan, Ann Arbor, and Rice University. He is currently Curator of Numismatics at Princeton University, where he also teaches in the Classics and History departments. He is co-director of the Michael of Rhodes Project and co-editor of the three-volume publication of *The Book of Michael Rhodes: A Fifteenth Century Maritime Miscellany* (Cambridge, 2009). The subject of his 2008 Guggenheim project is “The Nexus of Wealth and Power in Medieval Venice.”

INFORMACE Z ČINNOSTI SHSD ČR

1. Účast na kongresech a mezinárodních konferencích v roce 2023.
2. *Hospodářské dějiny / Economic History* – časopis SHSD ČR.
3. Administrativní záležitosti – přihlášky nových členů a členské poplatky v SHSD ČR.
4. Různé.

PRŮBĚH ZASEDÁNÍ

Předsedkyně SHSD ČR, Marcela Efmertová, přivítala přítomné a poděkovala za jejich osobní účast na jednání Valného shromáždění SHSD ČR. Pan Roman Zaoral představil hostujícího přednášejícího, prof. Alana M. Stahla, který následně pronesl svoji přednášku. K hlavním diskutujícím patřili M. Hrtus a R. Zaoral. Přednáška měla velký úspěch.

Ad. 1) Účast na kongresech a mezinárodních konferencích v roce 2023.

M. Efmertová informovala o chystané účasti členů SHSD ČR včetně 3 doktorandů DSP Historie věd a techniky FEL ČVUT v Praze (Mgr. M. D. Hrtus, Mgr. Daniel Kyselka, MSc. Amani Mansouri) na *2e Congrès international d'histoire des entreprises en France*, který se bude konat v Paříži ve dnech 14.–16. června 2023. Uvedla také, že ostatní informace o plánovaných konferencích jsou uvedeny na stránkách SHSD ČR.

L. Němcová informovala o konferenci *Muzea družstevnictví* za účasti regionálních historiků.

J. Šouša referoval o průběhu mezinárodní konference, kterou ve dnech 13.–14. dubna 2023 u příležitosti 150. výročí narození Antonína Švehly uspořádalo Národní zemědělské muzeum (NZM). Akce se konala pod záštitou předsedů vlády a senátu ČR a zúčastnilo se jí na 80 účastníků. Je také v plánu vydání kolektivní monografie s příspěvky.

R. Zaoral stručně zmínil svoji účast na konferenci pořádanou University of Warwick. Jeho příspěvek o vývoji cen a mezd by měl vyjít v *The Economic History Review*.

Ľ. Hallon sdělil, že se slovenští historikové zúčastnili pivovarnické konference v Krásné Lípě v centru Českého Švýcarska, kde přednesli referát o vývoji slovenského pivovarnictví.

M. Efmertová zmínila, že v souvislosti se stým výročím zahájení rozhlasového vysílání a 70. výročí zahájení činnosti československé/české televize byla v prostorách hlavní budovy FEL ČVUT v 1. patře otevřena expozice, kterou připravila Historická laboratoř

(elektro)techniky za iniciativy doktoranda DSP Historie věd a techniky M. D. Hrtuse. Další doktorand DSP HVT, David Hamr, připravil v Národním technickém muzeu (NTM) výstavu *Jednotný elektročas*, otevřenou od 4. dubna 2023.

H. Sedláčková připomněla probíhající výstavu *100 let česko-slovenské koruny* na Pražském hradě v Císařské konárně, která je veřejnosti přístupná do 12. května 2023. Výstavu uspořádala Kancelář prezidenta republiky, Správa Pražského hradu a Česká národní banka (www.cnb.cz/100let).

Podle slov Ľ. Hallona je podobná výstava ke 30 letům slovenské koruny otevřena i v Bratislavě. Při jejím zahájení přednesl Ľ. Hallon referát o Imrichovi Karvašovi.

M. Závodná uvedla přípravu konference k výročí 800 let města Orlová a o kongresu urbánních historiků, který je plánován na září 2024 (EAUH 2024 v Ostravě). Podrobné informace o kontu kongresu jsou uvedeny na webové stránce <https://eauh2024ostrava.osu.eu/>

Ad. 2) Hospodářské dějiny – Economic History – časopis SHSD ČR.

J. Hájek podrobně referoval o komplikované situaci, do které se časopis HD–EH dostal v první čtvrtině roku 2023. Tiskárna, ve které byl dosud vydáván (Nová tiskárna Pelhřimov – NTP), náhle ukončila svůj provoz, což bylo SHSD oznámeno až na přelomu února a března 2023. S tím vznikla nutnost nalezení nové tiskárny, vyrovnání pohledávek s původní tiskárnou a dokončení rozpracovaných čísel. V tomto směru byl navázán kontakt s panem Čížkem, tiskařem a sazečem, který spolupracuje s Akademií věd a je ochoten ujmout se prací na dalších číslech HD–EH. S končící tiskárnou (NTP) byla uzavřena dohoda o vzájemném vyrovnání. Na jejím místě vzniká nový tiskařský podnik, který dokončí dvě čísla plánovaná na květen 2023.

Na dotaz M. Sabola, která tiskárna bude pověřena výrobou HD–EH v budoucnu, odpověděl J. Hájek, že je nutné počkat, jak se vyvine spolupráce s nástupnickým podnikem. Finančně vycházejí obě varianty (návrhy pana Čížka a nástupnické tiskárny) stejně.

M. Efmertová při té příležitosti připomněla financování časopisu z členských příspěvků, z dotace poskytnuté Radou vědeckých společností (RVS) a výjimečně i nadací Albína Bráfa.

M. Závodná vznesla dotaz k termínu vydání čísla HD–EH, které vzniká k 12. sjezdu historiků v Ústí nad Labem. J. Hájek odpověděl o nutnosti dohody s editory čísla (M. Efmertová, E. Kubů), po které budou autoři opětovně vyzváni k zaslání textů. Když je včas dodají, číslo by mělo vyjít na podzim 2023. M. Efmertová zdůraznila, že původní termín k zaslání příspěvků byl v době konání sjezdu (září 2022) a znovu zvláštním mailem z počátku října 2022 stanoven na **31. ledna 2023**. Tento termín dodržel jen jeden účastník panelu. Na jednání VS SHSD ČR vznikla dohoda, že opětovný dopis s informacemi o dodání textů z P39 bude rozeslán do 20. května 2023 s výzvou k zaslání textů k polovině června 2023.

J. Šouša poděkoval J. Hájkovi a M. Efmertové za nejednoduchá jednání s končící tiskárnou (NTP) a za uzavření dohody o vzájemném vyrovnání.

Ad. 3) Administrativní záležitosti – přihlášky nových členů a členské poplatky v SHSD ČR.

M. Efmertová informovala o přijetí 4 nových členů SHSD ČR, kteří byli odsouhlaseni na jednání Výboru SHSD ČR. Potěšitelné je, že se novými členy stali i kolegové ze Slovenska. Zájmem mladých historiků o SHSD ČR pokračuje a utváří proces omlazování členské základny. M. Efmertová též vyzvala účastníky zasedání k aktivnímu oslovování nových členů.

Dále M. Efmertová uvedla, že hospodářka SHSD ČR, paní B. Štolleová, rozešle před polovinou června 2023 členské základně připomínající dopis o nutnosti zaplatit členské poplatky SHSD ČR za rok 2023 do konce června. Platba členských příspěvků je specifikována na <https://shsd.fel.cvut.cz/prihlaska.html>

Další informací bylo, že došlo k zaplacení členských poplatků k IEHA za rok 2023 ve výši 200 Euro. Tento poplatek by měl být též podpořen z RVS.

Ad. 4) Různé

M. Efmertová informovala o připravovaném podcastu s prof. Průchou, který vznikl ve spolupráci s D. Hamrem. Tento podcast bude po autorizaci prof. Průchou přístupný na webu SHSD ČR. Prof. Průcha dále pracuje v Národním archivu na fondu k oboru hospodářských dějin, kam deponoval již většinu svých materiálů a archivních podkladů.

M. Efmertová dále uvedla, že podobné podcasty s významnými historiky hospodářských a sociálních dějin budou připravovány i nadále ke vzniku určité série mapující činnost v předchozím období činnosti SHSD ČR.

J. Hájek referoval o průběhu Valného zasedání Rady vědeckých společností (RVS), na kterém zastupoval SHSD ČR. Na tomto zasedání byla přednesena výroční zpráva RVS za rok 2022, podle níž ve zmíněném roce sdružovala 89 vědeckých společností s více než 30 000 vědeckými pracovníky. V písemné podobě této zprávy byla SHSD přímo uvedena jednak jako vydavatel časopisu (*HD–EH*), který byl zařazen do druhé nejvyšší kategorie odborných periodik (hned za skupinou impaktovaných časopisů, kterou ale tvořilo pouze 6 přírodovědně zaměřených periodik), jednak v souvislosti se dvěma knižními monografiemi (*Lanna et Lanna*, kterou připravil M. Hlavačka, a *Hotel Alcron* z dílny I. Jakubce a J. Štemberka). Nepřímo byla SHSD zmíněna i ve vysoce hodnoceném 12. sjezdu českých historiků v Ústí nad Labem, na jehož programu se SHSD ČR podílela organizací jednoho z hlavních panelů.

M. Efmertová vyzvala k důslednému zasílání informací o publikační činnosti členů SHSD ČR, kterou je pak možno předložit RVS. Kvalitní práce členek a členů SHSD ČR poté umožní získávání i dotací z RVS pro spolkovou vědeckou činnost.

Následně M. Efmertová poděkovala za účast a ukončila Valné shromáždění SHSD ČR v 16h30.

Další setkání bude oznámeno hromadným e-mailem.

Zapsal: Martin D. Hrtus, dne 16. 5. 2023

Doplňili: Marcela Efmertová, dne 18. 5. 2023 a Jan Hájek, 20. 5. 2023